

Kirkkaasti monimuotoista (KiMo)

Aamukahvit 10.4.2025

Minna Wikström

Kirkas Juojärvi ry.

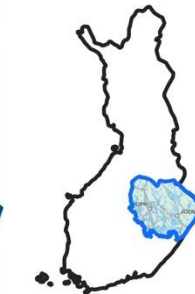

**Euroopan unionin
osarahoittama**

skvsy.fi/hankkeet/kimo

Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys

- Yleishyödyllinen asiantuntija- ja yhteistyöjärjestö
- Alueellinen vesiensuojeluyhdistys, Suomen Vesiensuojelun Keskusliiton jäsen
- Perustettu 1963, jäseniä 41:
 - 23 kuntaa
 - 10 teollisuuslaitosta
 - 8 muuta
- Työntekijöitä 4 (+1 aloittaa toukokuussa), lisäksi 2 osa-aikaista ja 1 harjoittelija
- Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala ja osin Etelä-Savo
 - 1/3 Suomen sisävesien pinta-alasta
 - 3/4 Vuoksen Suomen puoleisesta valuma-alueesta

Miksi KiMo?

Taustalla kansalaiskysely 2023 ja
esiselvitys 2024.

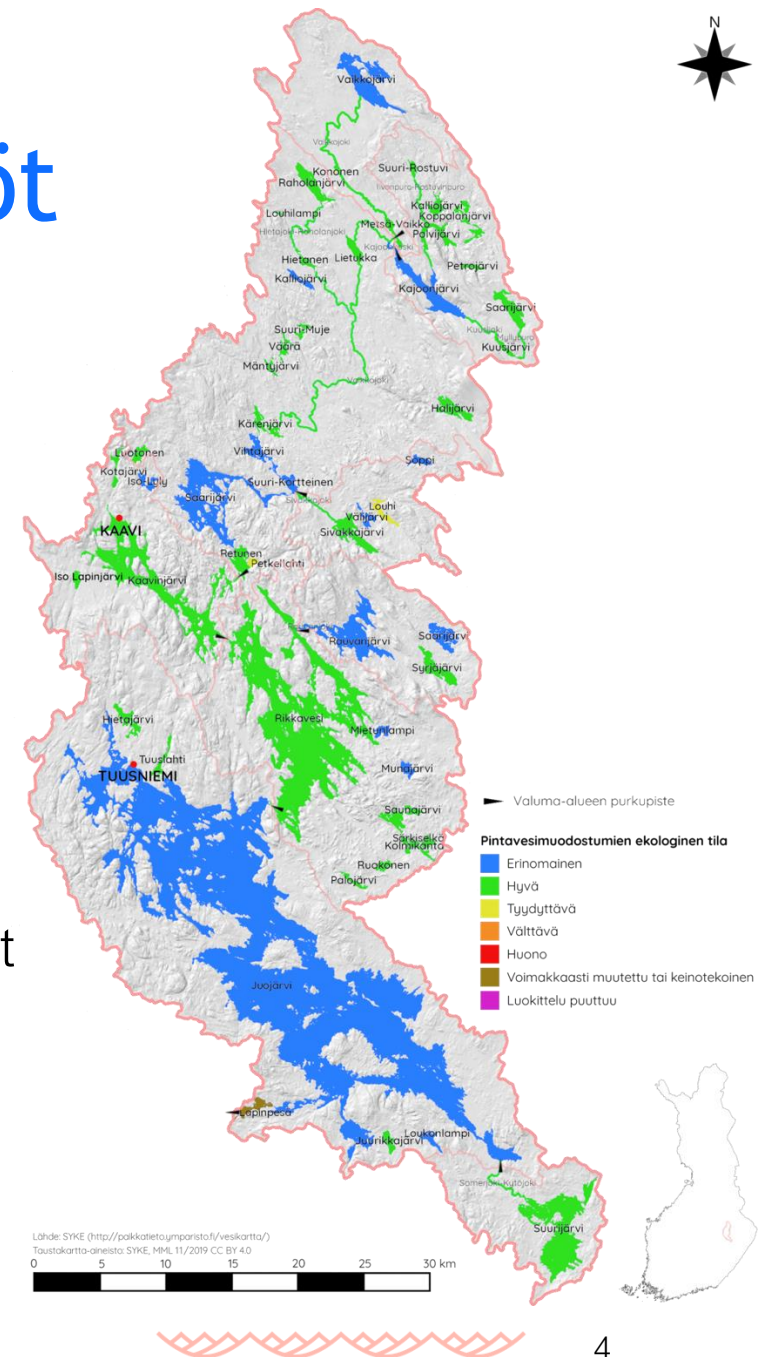
10.4.2025

skvsy.fi

Juojärven valuma-alue ja vesistöt

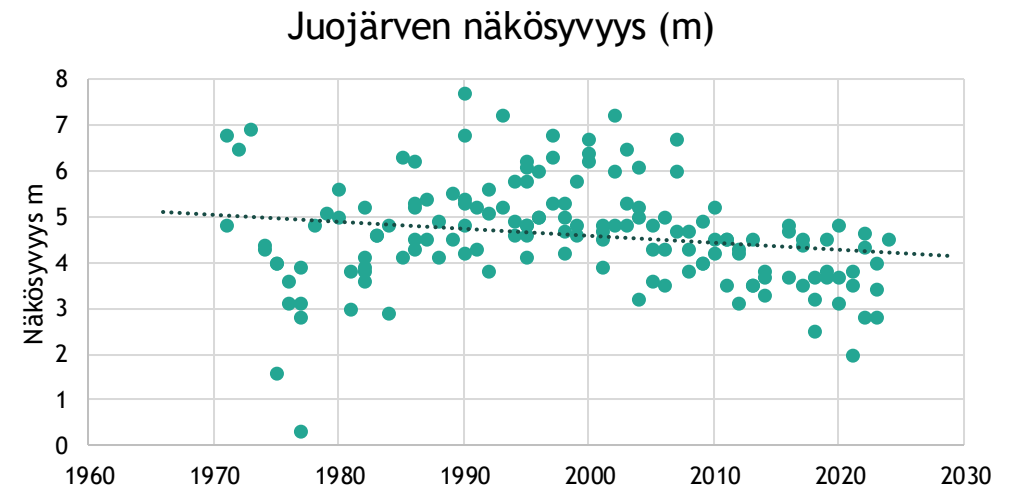
- Valuma-alue 2074 km²
järvisyys 22%, metsäaluetta 72,8%, maatalousaluetta 3,4%
- Vähäkuormitteinen (verrattuna muihin Pohjois-Savon reitteihin)
 - Fosforin ominaiskuormitus n. 11 kg/km²/vuosi
(esim. Nilsin reitillä n. 17 kg/km²/vuosi)
- Suurimmat järvioltaat Rikkavesi ja Juojärvi ovat karuja
- Kaivosteollisuus heikentää Retusen ja Luikonlahden tilaa
- Juojärveä lukuun ottamatta lähes kaikki reitin suurimmat järvet ovat humusjärviä (väri 30-90 mg Pt/l)
- Vesistöjen ekologinen tila erinomainen tai hyvä!
- Lisätietoja: <https://skvsy.fi/vesistot/juojarven-reitin-valuma-alue/>

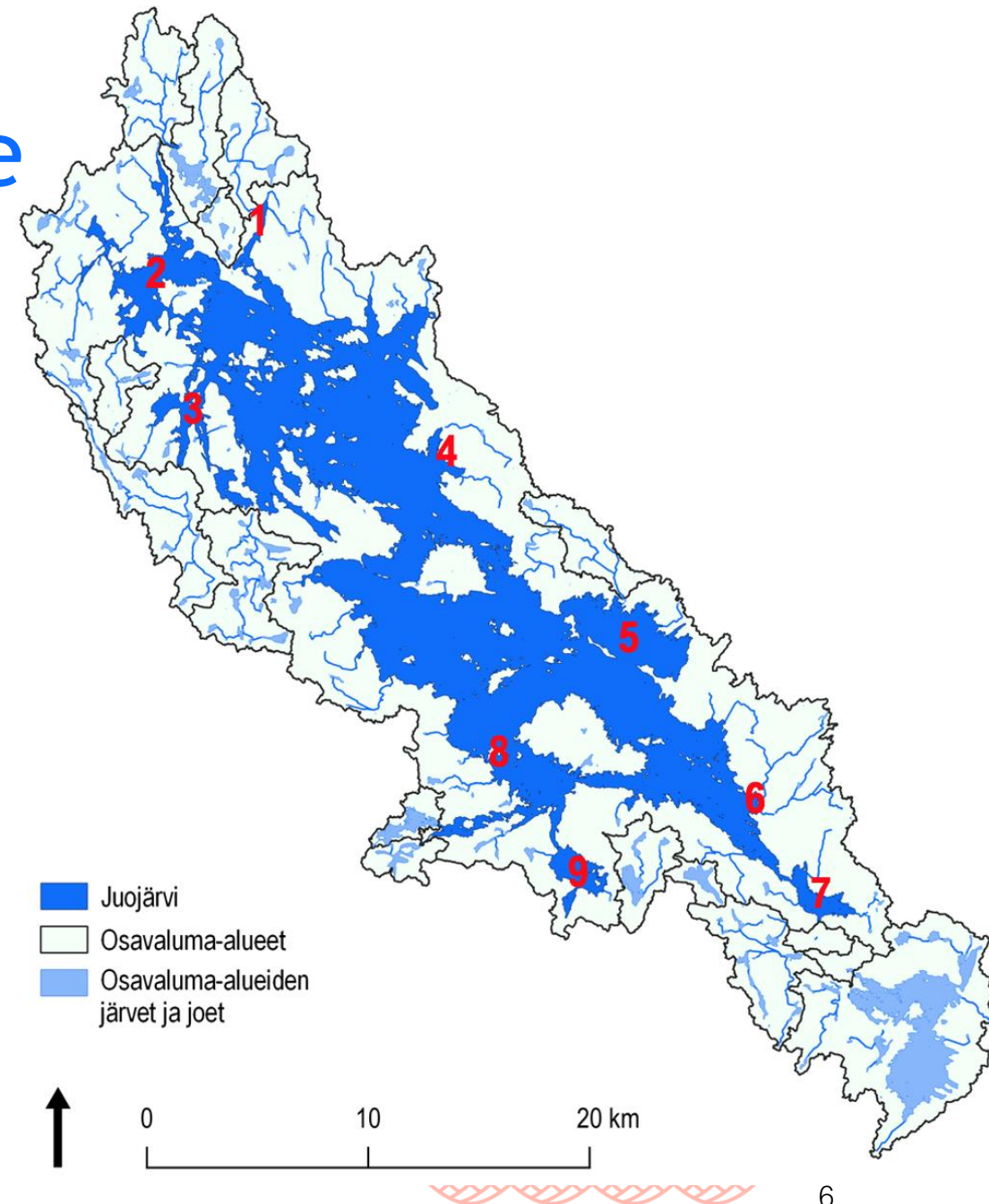
Juojärven vedenlaatu

- Positiivista
 - Ravinnepitoisuudet laskussa
 - Klorofyllipitoisuuksissa vähän vaihtelua
 - Eteläosan Kuuverinselkä parantunut
- Huolestuttavaa
 - Veden väri kasvaa
 - Humuksen määrä (COD_{Mn}) lisääntyy
 - Syvänteiden happitilanne heikentynyt talvisin
 - Sulkeutuneiden lahtialueiden tilan heikkeneminen
 - > poikkeavat pääaltaan tilasta

Juojärven lähivaluma-alue

- Ohtaansalmen alapuoleinen alue 761 km²
- Kansalaiskyselyn pohjalta 9 tarkastelualuetta
 - Tuusniemi:
 1. Hietajärvi-Tuuslahden alue
 2. Hirviselän alue (ml. Pajulahti, **Pahkalahti**, Jynkänlahti)
 3. Juurikkalahti-Vihtalahden alue
 - Outokumpu:
 4. Kapustalahti-Riihilahden alue
 5. **Pitkäniemen ja saarten järven pääaltaasta erottama alue**
 6. **Apajalahden alue (osin Liperin puolella)**
 - Liperi:
 7. **Pöytälahden alue**
 - Heinävesi:
 8. Honkaselän-Kuuverinselän alue
 9. **Juurikkaselän alue.**

Havaintoja uomista ja järvestä 2024

- Ongelma on yhteinen järveen laskevissa uomissa
 - Järveen tulee tummaa humuspitoista vettä joka puolelta
 - erityisen huono tilanne Outokummun alueella
 - paras tilanne Tuusniemen alueella ja esimerkiksi Suurijärvestä Kytöjokeen lähdettäessä
 - Orgaanisen kokonaishiilen määrä korreloi vahvasti värin kanssa
 - Ojitetuilta suoalueilta tuleva vesi hapanta järven keski- ja eteläosissa
 - Lievää sameutta pohjoisessa Tuusniemen lahtialueilla
- Järvessä alusveden happiongelmia ja sisäistä kuormitusta erityisesti Pahkalahdessa, Pöytälahdessa ja Juurikkaselässä

Kirkkaasti monimuotoista (KiMo) -hanke

- Valuma-aluesuunnittelua, kartoituksia ja selvityksiä alueelle
- Tiedonvälitystä, neuvontaa ja erilaista valuma-alueille kohdentuvaa vesiensuojelurakenteiden suunnittelua maanomistajille
- Rahoitustuuppauksia tehtyjen suunnitelmien toteuttamiseksi
- Kaikki neuvonta ja suunnittelu on ilmaista maanomistajalle!
- Toimenpidealue Juojärven lähivaluma-alueet (Rikkaveden alapuoli)
- Hankkeen kesto 2025-2027
- Rahoitus Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelmasta (Euroopan maaseuturahoitus)

Tiedonvälitys

- Viestintää ja tapahtumia hankkeen markkinoimiseksi ja tunnetuksi tekemiseksi yhteistyössä Kirkas Juojärvi ry:n kanssa
- Aamukahviwebinaarit 2025-2026
- Maastoretket ja/tai –koulutukset 1-2 vuodessa
- Hankkeen vuosiwebinaarit aina vuoden lopulla
- Maanomistajien kontaktointia ja neuvontaa
- Osakaskuntien ja muiden sidosryhmien tapaamisia
- Hankesivu: <https://skvsy.fi/hanke/kimo/>

Suunnittelu

- 2025
 - Kitu- ja joutomaiden kartoitus
 - Pahkalahden virtaamaselvitys pohjustaa alueen kunnostussuunnittelua
 - Hietajärvi-Tuuslahti valuma-alueen vesienhoitosuunnitelma
- 2026
 - Pahkalahden kunnostus- ja valuma-alue-suunnitelma
 - Lahtialueiden niitto- ja ruoppaustarpeiden kartoitus
 - Ennallistettavien ja kunnostustarpeiden virtavesien kartoitus
 - Haja- ja vapaa-ajanasutuksen jäte- ja hulevesiselvitys
- 2027
 - Karpanrimmin ennallistamisselvitys/-suunnitelma
 - Pöytälahden ja Juurikkaselän happiongelmiin vaikutusten arviointi
 - Tuusniemen hulevesiselvityksen tarkastelu veden viivytyksen ja suodatusratkaisujen parantamiseksi ja arviointi suhteessa ilmastonmuutoksen vaikutuksiin tulevaisuudessa

Onko sinulla mahdollinen kohde?

1. Tarkastele kohdettasi (pinta-ala, kasvillisuus, vesien kulkureitit)
2. Ota yhteys hankkeeseen
3. Hanke antaa asiantuntija-arvion mahdollisuuksista
 - Keskustelu vaihtoehtoista
 - Päätös etenemisestä on sinun
4. Hanke suunnittelee vesiensuojelurakenteet
 - Et maksa suunnitelmasta mitään
 - Suunnitelma on toteutusvalmis
5. Toteuta investointi – hanke neuvoo ja opastaa rahoitushaussa

Aamukahviwebinaarit Teams, klo 8:30-9:15

- 10.4.2024 KiMo-hanke käynnistyy – Mitä on luvassa?
- 24.4.2025 Vesien tummumisen vaikutukset ja miten järvien ekologisen tilan arviointi suhtautuu tummumiseen
- 8.5.2025 Kosteikot vesien viivyttäjinä ja monimuotoisuuden lisääjinä
- 22.5.2025 Metsätalouden vesiensuojelun ongelmat ja mahdollisuudet tummumisen ehkäisyssä
- 5.6.2025 Järvien tummuminen ja kalat
- 11.9.2025 Turvemetsätalouden toimintatapojen muutos vesistöjen tummumisen ehkäisemisessä
- <https://skvsy.fi/hanke/kimo/>

Kiitos!

Minna Wikström

KiMo-hankkeen projektipäällikkö

minna.wikstrom@skvsy.fi

Puh. 050 370 0116

**Euroopan unionin
osarahoittama**